

รายชื่อวารสารทั้งหมด

พบวารสารทั้งหมด 1240 รายการ

*ท่านสามารถดูรายละเอียดของแต่ละวารสารได้โดยคลิกที่ชื่อของวารสาร

2697-6471

ISSN	E-ISSN	ชื่อไทย	ชื่ออังกฤษ	TCI กลุ่ม ที่	สาขา	เว็บไซต์	หมายเหตุ
-	2697-64 71	วารสารสหวิทยา การมนุษยศาสตร์และสังคม ศาสตร์	Journal of Multidisciplinary in Humanities and Social Sciences	1	Social Sciences	https://so04.tci- thaijo.org /index.php /jmhs1_s	

J
M
H
S

วารสารสหวิทยาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
Journal of Multidisciplinary in Humanities and Social Sciences

ปีที่ 5 ฉบับที่ 3 กรกฎาคม - กันยายน 2565

Vol. 5 No. 3 July - September 2022

ISSN: 2697-6471 (Online)

วารสารสหวิทยาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

Journal of Multidisciplinary in Humanities and Social Sciences

ISSN: 2697-6471 (Online)

วารสารสหวิทยาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการศึกษา ค้นคว้า และเพื่อเผยแพร่บทความวิจัยและบทความวิชาการแก่นักวิจัย นักวิชาการ คณาจารย์ และนักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ในมิติเพื่อสนับสนุนการศึกษา การสอน การวิจัย วารสารมุ่งเน้นบทความทางด้านศิลปศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ การจัดการ และสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ทุกบทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ได้ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่เกี่ยวข้องจำนวน 3 ท่าน ในลักษณะปกปิดรายชื่อ (Double blind peer-reviewed) เปิดรับบทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

Announcements

ค่าธรรมเนียมการตีพิมพ์บทความ-2565 (https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s/announcement/view/1980)

■ 2022-03-16
วารสารจะเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจำนวน 6,500 บาท (หกพันห้าร้อยบาทถ้วน) ต่อ 1 บทความ ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2565 เป็นต้นไป โดยผู้เขียนจะต้องตรวจสอบความสมบูรณ์ของบทความตามคำแนะนำสำหรับผู้เขียน หากไม่ปฏิบัติตามกติกา กองบรรณาธิการวารสารขอสงวนสิทธิ์ในการปฏิเสธการตีพิมพ์ และไม่คืนเงินค่าธรรมเนียมดังต่อไปนี้ 1. บทความมีความซ้ำซ้อนมากกว่า 20% 2. ผู้เขียนไม่ปฏิบัติตามรูปแบบของวารสาร 3. บทความไม่ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ หรือ 4. ไม่แก้ไขบทความตามข้อเสนอแนะตามระยะเวลาที่กำหนด (1 เดือน หลังการแจ้งของบรรณาธิการ) ผู้เขียนสามารถชำระค่าธรรมเนียมผ่านบัญชีธนาคารไทยพาณิชย์ หมายเลขบัญชี "140-274537-5" เมื่อชำระแล้วให้ส่งหลักฐานแนบในระบวารสาร และแนบส่งไฟล์หลักฐานไปที่ dn.2519@gmail.com

ฉบับปัจจุบัน

ปีที่ 5 ฉบับที่ 3 (2022): กรกฎาคม - กันยายน

(https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s/issue/view/17160)

เผยแพร่แล้ว: 2022-08-17

บทความวิชาการ

การวางยุทธศาสตร์การจัดการศึกษา Next normal : ความปกติถัดไปของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/view/257934)

ประสิทธิ์ หนูกิ่ง, เรชา ชูสุวรรณ
776-789

PDF (https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/view/257934/176011)

ทฤษฎีและรูปแบบการเรียนรู้ในการสอนสังคมศึกษา (https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/view/257215)

ณพพร วราโพธิ์
790-799

PDF (https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/view/257215/176152)

มนัทัศน์คุณภาพชีวิตที่ปรากฏในโลกสมัยใหม่ (https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/view/258469)

เดโช แขน้ำแก้ว
800-812

PDF (https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/view/258469/176153)

โมเดลห่วงโซ่คุณค่าในการสร้างมูลค่าวัตถุดิบท้องถิ่น สู่กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอาหารในจังหวัดภูเก็ต (https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/view/257787)

พศุณิยาพร มณีรัตน์ , เกิดศิริ เจริญวิศา
813-825

PDF (https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/view/257787/176012)

บทความวิจัย

ศักยภาพและความพร้อมของโรงเรียนเครือข่ายการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาการจัดการเรียนรู้ (เกษตรกรรมศึกษา) คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/view/258592)

อภิชาติ ใจอารีย์
826-847

PDF (https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/view/258592/176163)

สิร์สุข Smart Market: การดำรงชีพบนวิถีใหม่ภายใต้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เทศบาลนครสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี (https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/view/258445)

เชษฐา มหะหมัด, ดำรงค์พันธ์ ใจหาวัระพงษ์, เดโช แขน้ำแก้ว, บุญยั้ง ประทุม, จิรัชยา เจียวทีก, ธันยกร ตุดเทื้อ, ชมพูนุก ศรัพงษ์
848-865

PDF (https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/view/258445/176156)

ผลของการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตามแนวคิดการบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับภาษาที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยม

ศึกษาปีที่ 5 (https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/view/259001)

ประภารัตน์ ธิติศุภกุล
866-878

PDF (https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/view/259001/176157)

การพัฒนาารูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สำหรับหลักสูตร 4 ปี คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/view/257632)

กนิษฐา เขาวัดมณฑล, แสงเดือน เจริญฉิม, อภิชาติ ใจอารีย์, วิทศน์ ฝักเจริญผล, พินดา วราสุนันท์, วิชยา ชิมเจริญ, ธิรนนท์ ต้นพานิชย์, ทศนีย์ จันต๊ะ, อู๊ดทิคมลสิริ ลาโพธิ์,
รุจิราพร งามศรี, ณัฐฐิญา จิตรจำ, ชงรัตน์ อุดมศรี, อุทัยวรรณ แสงเสถียร , ศิริสุดา ศิริโชติมงคล
879-897

PDF (https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/view/257632/176013)

ตัวบ่งชี้ความพร้อมในการจัดการ การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด (https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/view/257443)

ศักดิ์สิทธิ์ แร่ทอง, ประเสริฐ อินทร์รักษ์
898-911

PDF (https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/view/257443/176015)

แนวทางการพัฒนากิจกรรมและศิลปะการพูดในที่ประชุมของนักศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ (https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/view/257764)

นันทา ทองทวีตนะ
912-929

PDF (https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/view/257764/176017)

รูปแบบการบริหารโรงเรียนสองภาษา (ไทย-จีน) สังกัดกรุงเทพมหานคร (https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/view/259120)

กฤตภัค อึ้งพินิจกุล, ประเสริฐ อินทร์รักษ์
930-946

PDF (https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/view/259120/176162)

ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อความภักดีในการซื้อเสื้อผ้าร้านวอเตอร์พรูฟส์เตอร์ บนอินเทอร์เน็ตในประเทศไทย (https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s

/article/view/258158)

ยุทธภูมิ พรประไพ, สุมาลย์ ปานคำ
947-960

PDF (https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/view/258158/176041)

การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้กลยุทธ์พหุปัญญาร่วมกับ พังกราฟิก (<https://so04.tci-thaijo.org>

/index.php/jmhs1_s/article/view/257899)

สิปปกร บุญนาค, ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม
961-976

PDF (https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/view/257899/176040)

ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อหนังสือบนเว็บไซต์ Thaibookfair ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล (https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s

/article/view/257954)

สุมาลย์ ปานคำ, พรเทพ ปลายเวช
977-992

PDF (https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/view/257954/176038)

ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลต่อความภักดีในการซื้ออาหารบนแอปพลิเคชันโรบิ้นฮูดของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล (<https://so04.tci-thaijo.org/index.php>

/jmhs1_s/article/view/257735)

สมชาย เล็กเจริญ, ชุตติธารัฐ อุตมะสิริเสนี
993-1008

PDF (https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/view/257735/176036)

ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้โซเชียลมีเดียในการสื่อสารภายในองค์กรของบุคลากรสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/view/258161)

สุมาลย์ ปานคำ, ภรณ์พัชร หนาวรัตน์นาก

1009-1025

PDF (https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/view/258161/176033)

ประสิทธิผลในการกิจส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ (https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/view/258251)

จรรยา ศิริพันธ์, ทวี รักสกุล
1026-1039

PDF (https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/view/258251/176032)

ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจใช้บริการรับชมภาพยนตร์บนแอปพลิเคชันดิสเนย์พลัสออกสตาร์ในประเทศไทย (<https://so04.tci-thaijo.org/index.php>

/jmhs1_s/article/view/258173)

สุมาลย์ ปานคำ, ศรุตฯ กาลวันตวานิช
1040-1055

PDF (https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/view/258173/176030)

ประสิทธิภาพของกระบวนการฝึกอบรมออนไลน์ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของพนักงานภายใต้สถานการณ์ปกติใหม่ กรณีศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

(https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/view/257447)

สาวตรี ท้วมลี, ดวงพร พุทรวงค์
1056-1070

PDF (https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/view/257447/176029)

การพัฒนาระบบฝึกฝนทักษะการใช้งานโปรแกรมโมโครซอฟท์ออฟฟิศแบบซิโมเลชันสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี (https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s

/article/view/257797)

ณิชนันท์ รัญพรศิริพันธ์, ชุตติธารัฐ อุตมะสิริเสนี
1071-1086

PDF (https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/view/257797/176028)

ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้แอปพลิเคชัน S.M.A.R.T SOLDIERS ในการรับรู้ข่าวสารของข้าราชการกองทัพบก (<https://so04.tci-thaijo.org/index.php>

/jmhs1_s/article/view/257802)

สุมาลย์ ปานคำ, เบลญจพร กาทอง
1087-1103

PDF (https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/view/257802/176024)

องค์ประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย (https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/view/257549)
อรุณศรี อัครปัญญาธร, นุชนรา รัตนศิริประภา
1104-1119

PDF (https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/view/257549/176027)

ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจซื้อสินค้าราคาเพื่อเมซอนบนแอปพลิเคชันไลน์แมนของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล (https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/view/257655)

สุมาลย์ ปานคำ, ภักจิรา ชื่นไพริกลาง
1120-1136

PDF (https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/view/257655/176023)

ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้บริการชำระเงินบนแอปพลิเคชัน ทรูมันนี่ วอลเล็ต ของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล (https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/view/257540)

สมชาย เล็กเจริญ, ธิภพ เจริญผล
1137-1151

PDF (https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/view/257540/176022)

ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อเสื้อผ้ามือสองบนเพจเฟซบุ๊กในประเทศไทย (https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/view/257499)

สุมาลย์ ปานคำ, นาวิญา กาญจนโรจน์พันธ์

1152-1165

PDF (https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/view/257499/176021)

ปัจจัยที่มีผลต่อการทำเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี (https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/view/259101)

ณพพล สุขปลั่ง, จุฑาทิพย์ ถาวรรัตน์, อภิชาติ ใจอารีย์
1166-1184

PDF (https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/view/259101/176160)

ผลกระทบของการรับรู้ความสามารถของตนเองและบุพปัจจัยต่อผลการรับรู้ผลการปฏิบัติงานของพนักงานในอุตสาหกรรมประกอบรถยนต์ในประเทศไทย

(https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/view/258809)

ธีระพา ต่างจงราช, ประยงค์ มีใจชื่อ, นพพล จินันท์เดช
1185-1204

PDF (https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/view/258809/176161)

ภาวะผู้นำของผู้บริหารกับองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร (https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/view/259206)

บัณฑิตา สิริพงษ์ศากุล, ประเสริฐ อินทร์รัมย์
1205-1221

PDF (https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/view/259206/176333)

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความจงรักภักดีของลูกค้าที่ใช้ผลิตภัณฑ์ของ บริษัท จอห์นสัน แอนด์ จอห์นสัน ในเขตกรุงเทพมหานคร (https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/view/259304)

ภาวสุ ตันติเสวีรัตน์, ชวนชื่น อัครคะฉนิชชา
1222-1237

PDF (https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/view/259304/176335)

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรอนุรักษสิ่งแวดล้อมของพนักงานในบริษัทผู้ผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์แห่งหนึ่ง (https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/view/259306)

กรรณก รนตฤณชาติ, ชวนชื่น อัครคะฉนิชชา
1238-1251

PDF (https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/view/259306/176339)

การศึกษาวิเคราะห์หาค่าที่รัฐอุตรดิตถ์จอยฎีกา (https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/view/259878)

ชำนาญ เกิดช่อ
1252-1266

PDF (https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/view/259878/176344)

Enhancing Self-Error Correction in English Writing of Thai Undergraduate Students through Online Concordances and Correction Symbols

(https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/view/259734)

Thitapa Sinturat, Krishna Kosashunhanan, Atichat Rungswang, Sita Sittironnarit, Kulsiri Worakul

1267-1283

นโยบายการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (<https://www.nstda.or.th/home/nstda-privacy-policy/>)

Journal Information

Approved by TCI during 2022 - 2024

(</public/api/infoTier.php>)

Indexed in TCI (https://tci-thailand.org/detail_journal.php?id_journal=11460)

บรรณาธิการ: พศ.ดร.สมชาย ดำเนิน

Home ThaiJo

THAIJO (<https://www.tci-thaijo.org/>)

เลขมาตรฐานสากลประจำวารสาร

ISSN : 2697-6471 (Online) (<https://portal.issn.org/resource/ISSN/2697-6471#>)

Template

01-Template_Research Article_Eng (https://docs.google.com/document/d/1eggf6-TD85uVcS39_bv7m2UnOLLrDDk/edit?usp=sharing&oid=114411326674567434457&rtpof=true&sd=true)

02-Template_Research Article_Thai (https://docs.google.com/document/d/1ijNKCMBtZIFF_9QM8SJUQUuNbl3PmaE/edit?usp=sharing&oid=114411326674567434457&rtpof=true&sd=true)

03-Template_Article_Thai (<https://docs.google.com/document/d/1hcl9eXGYLAxw9hw3VMnWgpm6PgKktqFq/edit?usp=sharing&oid=114411326674567434457&rtpof=true&sd=true>)

กองบรรณาธิการ

บรรณาธิการ

ผศ.ดร.สมชาย ดำเนิน (https://scholar.google.com/citations?user=6_PS5TIAAAJ&hl=en&oi=ao)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

กองบรรณาธิการ

Prof. Dr. Shulan Zhoa

International Collaborations Office, Yunnan Academy Social Sciences, China

ศ.ดร.จางงัง อติวัฒน์สิทธิ์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

รศ.ดร.อภิชาติ ไฉอารีย์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

รศ.ดร.สิญญา เคนาภูมิ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

รศ.ดร.วันชัย ปานจันทร์

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

รศ.สิทธิพันธ์ พุทธหุณ

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ผศ.ดร.ฉลอง พันธุ์จันทร์

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ผศ.ดร.ภูมิภควิธี ภูมิพงศ์ยศ

สถาบันเทคโนโลยีนวัตกรรมทางการศึกษาและการวิจัยแห่งสุวรรณภูมิ

ผศ.ดร.สิทธิธรรม อ่องวุฒินันท์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ผศ.ดร.จันทนา อุดม

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ผศ.ดร.ณัฐพัชร์ วรพงศ์พัชร์

มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

ผศ.ดร.ญาณกร โท้ประยูร

สมาคมนักวิจัยแห่งประเทศไทย

พระมหาพิสิฐ สีนินัย, ดร.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Dr. Chai Ching Tan

Rajamangala University of Technology Rattanakosin, Thailand

ดร.รุ่งโรจน์ สงสระบุญ

มหาวิทยาลัยสยาม

ดร.ธนนันท์ จันทร์ทรงพล

สถาบันรัชต์ภาคย์

ดร.ทักษิณา แสนเย็น

มหาวิทยาลัยศรีปทุม ขอนแก่น

ดร.จิตดาภา เร่งมีศรีสุข

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

ดร.พงศ์สฎา เฉลิมกลิ่น

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

สมโภช บินศรี

สมาคมหลวงพ่อใหญ่

Journal Information

Approved by TCI during 2022 - 2024

(/public/api/infoTier.php)

Indexed in TCI (https://tci-thailand.org/detail_journal.php?id_journal=11460)

บรรณาธิการ: พศ.ดร.สมชาย ดำเนิน

Home ThaiJo

THAIJO (<https://www.tci-thaijo.org/>)

เลขมาตรฐานสากลประจำวารสาร

ISSN : 2697-6471 (Online) (<https://portal.issn.org/resource/ISSN/2697-6471#>)

Template

01-Template_Research Article_Eng (https://docs.google.com/document/d/1eggf6-TD85uVcS39_by7m2UnO1LrDDk/edit?usp=sharing&utm_source=share-link&utm_medium=social&utm_campaign=twitter)
นโยบายการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (<https://www.nstda.or.th/home/nstda-privacy-policy/>)

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของ
พนักงานในบริษัทผู้ผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์แห่งหนึ่ง
Factors Influencing Environmental Conservation Behavior of
Employees in an Electronic Component Manufacturing Company

¹กรรณก ฅนตฤณชาติ และ ²ชวนชื่น อัคคะวณิชชา

¹Kornkanok Tanatrinchat and ²Chuanchuen Akkawanitcha

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Faculty of Management Science, Silpakorn University, Thailand

E-mail: Tanatrinchat_K@su.ac.th

Received June 15, 2022; Revised July 3, 2022; Accepted July 25, 2022

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับการรับรู้ปัญหา การตระหนักถึงผลที่ตามมา การมีความรับผิดชอบ บรรทัดฐานส่วนบุคคลและพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม 2) อิทธิพลของการรับรู้ปัญหา การตระหนักถึงผลที่ตามมา การมีความรับผิดชอบที่มีผลต่อบรรทัดฐานส่วนบุคคล และ 3) อิทธิพลของบรรทัดฐานส่วนบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เก็บรวบรวมข้อมูลจากพนักงานบริษัทผู้ผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์แห่งหนึ่งในจังหวัดราชบุรี จำนวน 300 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบโควตา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันและการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุไม่เกิน 30 ปี การศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี รายได้ต่อเดือนไม่เกิน 15,000 บาท ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า การรับรู้ปัญหา การตระหนักถึงผลที่ตามมาอยู่ในระดับมาก ส่วนความรับผิดชอบ บรรทัดฐานส่วนบุคคล และพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมากที่สุด ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า การรับรู้ปัญหา การมีความรับผิดชอบ มีอิทธิพลเชิงบวกต่อบรรทัดฐานส่วนบุคคล และบรรทัดฐานส่วนบุคคล มีอิทธิพลเชิงบวกต่อพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในขณะที่การตระหนักถึงผลที่ตามามีอิทธิพลเชิงลบต่อบรรทัดฐานส่วนบุคคลอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ข้อค้นพบจากงานวิจัยนี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในส่วนขององค์กรที่เกี่ยวข้องอีกด้วยเพื่อให้บุคลากรในองค์กรมีพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมากขึ้น

คำสำคัญ: การรับรู้ปัญหา; การตระหนักถึงผลที่ตามมา; การมีความรับผิดชอบ; บรรทัดฐานส่วนบุคคลของพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม; พฤติกรรม; การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม; ผู้ผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์

Abstract

This research aimed to study (1) level of problem awareness, awareness of consequences, ascription of responsibility, personal norm pro-environmental behavior, and pro-environmental behavior; (2) influence of problem awareness, awareness of consequences, ascription of responsibility to personal norm pro-environmental behavior; and (3) influence of personal norm pro-environmental behavior to pro-environmental behavior. The research collected information from 300 employees of an electronic component manufacturing company in Ratchaburi Province, by the quota sampling method. The research tool was a questionnaire. analysis of data by frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson's product-moment correlation and regression analysis.

The research results were found as follows: most of the respondents were female, aged less than or equal to 30 years old, with undergraduate education, and a monthly income of less than or equal to 15,000 baht. The results of the data analysis at the opinion level revealed that opinion of variables by problem awareness, awareness of consequences at a high level, then opinion of variables by ascription of responsibility, personal norm pro-environmental behavior, and pro-environmental behavior at the highest level. The hypothesis testing results showed that problem awareness and ascription of responsibility positively influence personal norm pro-environmental behavior and personal norm pro-environmental behavior positively influence pro-environmental behavior statistically significant at level 0.05. While awareness of consequences has a negative influence on personal norms, the statistically insignificant. The findings from this research can be applied to relevant organizations as well to enable personnel in the organization to have more environmental conservation behaviors.

Keywords: Problem Awareness; Awareness of Consequences; Ascription of Responsibility; Personal Norm Pro-Environmental Behavior; Behavior; Pro-Environmental; electronic component manufacturing

บทนำ

ปัจจุบันคนในสังคมให้ความสำคัญต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมาก เนื่องจากทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีแนวโน้มเสื่อมโทรมเพิ่มสูงขึ้น มีสาเหตุมาจากการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจ ความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีที่ซึ่งทำให้ระดับของการใช้ทรัพยากรธรรมชาติสูงตามไปด้วย นอกจากนี้มูลเหตุสำคัญที่ส่งผลให้สิ่งแวดล้อมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและเกิดการเสียสมดุลทางธรรมชาติและไม่ยั่งยืนก็คือพฤติกรรมการใช้ทรัพยากรของมนุษย์ (ศักดิ์ศรี สืบสิงห์, นิธินาถ อุดมสันต์ และ สุภิมล บุญพอก, 2562) ซึ่งการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมสามารถกระทำได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางตรง คือ การใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด การทดแทนสิ่งอื่น การนำกลับมาใช้ซ้ำอีก การบูรณซ่อมแซม การฟื้นฟูและบำบัดรวมถึงการดูแลและป้องกัน ส่วนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางอ้อม คือ การวางแนวทางของรัฐบาล การพัฒนาประชากรทางด้านคุณภาพ การใช้มาตรการทางด้านกฎหมายและสังคม ส่งเสริมให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในท้องถิ่นในการอนุรักษ์และส่งเสริมการวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและค้นคว้าวิธีการให้ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมเกิดประโยชน์สูงสุด (เบญจวรรณ บุญรัตน์, 2557) ซึ่งพฤติกรรมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งที่ทำให้การดูแลสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติมีประสิทธิภาพมากขึ้น บริษัทได้มุ่งสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวซึ่งอยู่ในจังหวัดราชบุรี สนับสนุนภาพรวมของจังหวัดโดยสำนักงานอุตสาหกรรม จังหวัดราชบุรี (2564) ที่ผลักดันให้พัฒนาสู่อุตสาหกรรมด้านกระบวนการผลิต รวมถึงการบริหารจัดการประกอบธุรกิจเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พัฒนาภาคอุตสาหกรรมให้ยั่งยืนเพื่อรับรองอุตสาหกรรมสีเขียว ทางบริษัทได้การรับรองมาตรฐานการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม มอก. 14001 แสดงถึงบุคลากรในองค์กรที่พึงมีพฤติกรรมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (บุษกร คำโฮม, 2557)

ในอดีตบริษัทผู้ผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ เป็นองค์กรที่มีส่วนในการทำลายสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมาก ทำให้องค์กรดังกล่าวหันมาให้ความสนใจกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยเริ่มจากการรับรู้ปัญหาสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นหนึ่งในปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยมีหลักฐานเชิงประจักษ์ของงานวิจัยที่ผ่านมาของการศึกษางานวิจัยของ วิลินธร ชูโต และ ชัยณุกพงศ์ ประทุม (2558) พบว่าการรับรู้ปัญหาสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวัน ไม่ว่าจะเป็น มลพิษทางน้ำ มลพิษทางอากาศ ป่าชายเลน ชยะ ส่งผลให้บุคคลเหล่านั้นมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงในการจัดการกับปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ขึ้น โดยแสดงถึงพฤติกรรมกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อให้สิ่งแวดล้อมอยู่อย่างยั่งยืนในอนาคตอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ยังมีอีกหนึ่งตัวแปรที่ทำให้เกิดพฤติกรรมกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมนั่นก็คือ การมีความรับผิดชอบซึ่งการมีความรับผิดชอบ หมายถึง เป็นแสดงออกถึงความคิด ความรู้สึก ความรับผิดชอบ แรงจูงใจต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้น ซึ่งเป็นผลมาจากการกระทำของเราเองที่สามารถจะแก้ไขเปลี่ยนแปลงเพื่อให้อดีขึ้น ทำให้ช่วยในการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม โดย Chiu, Lee, and Chen (2014) ได้กล่าวถึงการปฏิบัติที่สะท้อนถึงการ

คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม บนพื้นฐานความรู้ด้านนิเวศวิทยาของแต่ละปัจเจกบุคคลได้มีการกระทำที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยเห็นถึงความสำคัญของความรับผิดชอบต่อคุณค่าของสิ่งแวดล้อม

จากวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องทำให้ผู้วิจัยสนใจทำการศึกษาระดับปริญญาโทที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในบริษัท วีอาร์เคสแปคตรัม จำกัด ซึ่งบริษัทนี้เป็นบริษัทผลิตอุปกรณ์ด้านอิเล็กทรอนิกส์ ตั้งอยู่ที่ อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ซึ่งทางองค์กรนี้เป็นองค์กรที่ผลิตสินค้าที่มีมาตรฐาน ISO 14001 ที่ว่าด้วยมาตรฐานเรื่องการจัดการสิ่งแวดล้อม แสดงให้เห็นว่าพนักงานที่อยู่ในองค์กรอาจจะมีพฤติกรรมที่รักษ์สิ่งแวดล้อมด้วยความสมัครใจ หรือมีพฤติกรรมตามนโยบายขององค์กร อีกทั้ง ในขณะนี้อุตสาหกรรมกำลังดำเนินการจัดทำโครงการของบริษัทเพื่อมุ่งสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวต่อไป จากนโยบายที่ทางองค์กรได้สนับสนุนของพนักงาน ซึ่งประกอบไปด้วย การรับรู้ปัญหา การตระหนักถึงผลที่ตามมา การรับผิดชอบต่อบรรทัดฐานส่วนบุคคลของพฤติกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ที่จะส่งผลไปสู่พฤติกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ผู้วิจัยคาดหวังว่าผลการศึกษานำไปประยุกต์ใช้ในส่วนขององค์กรที่เกี่ยวข้องอีกด้วย เพื่อให้มีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมสืบไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการรับรู้ปัญหา การตระหนักถึงผลที่ตามมา การมีความรับผิดชอบต่อบรรทัดฐานส่วนบุคคลของพฤติกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและพฤติกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
2. เพื่อศึกษาอิทธิพลของการรับรู้ปัญหา การตระหนักถึงผลที่ตามมา การมีความรับผิดชอบต่อบรรทัดฐานส่วนบุคคลของพฤติกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
3. เพื่อศึกษาอิทธิพลของบรรทัดฐานส่วนบุคคลของพฤติกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อพฤติกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

การทบทวนวรรณกรรม

การศึกษานี้เป็นการทดสอบอิทธิพลของการรับรู้ปัญหา การตระหนักถึงผลที่ตามมา การมีความรับผิดชอบต่อบรรทัดฐานส่วนบุคคลของพฤติกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และทดสอบอิทธิพลของบรรทัดฐานส่วนบุคคลของพฤติกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อพฤติกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องและตั้งสมมติฐานไว้ดังนี้

1. การรับรู้ปัญหา (Problem Awareness)

ภาวิณี กาญจนภา (2562) ได้ทำการศึกษาเรื่อง อิทธิพลของทัศนคติที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร พบว่า ทัศนคติด้านปัญหาสิ่งแวดล้อม ทัศนคติด้านความห่วงใยสิ่งแวดล้อม และทัศนคติต่อองค์กรที่มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับมาก พฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมได้รับอิทธิพลทางตรงสูงสุดจากความตั้งใจเลือกซื้อสินค้าและบริการเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม รองลงมาคือ ได้รับอิทธิพลทางอ้อมจาก

ทัศนคติต่อองค์กรที่มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และทัศนคติด้านความห่วงใยสิ่งแวดล้อมตามลำดับ การวิจัยนี้สามารถนำไปใช้เป็นพื้นฐานการพิจารณาวางแผนนโยบายและยุทธศาสตร์การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เพื่อให้ประสบผลสำเร็จสูงสุด จึงนำไปสู่การตั้งสมมติฐานที่ 1 การรับรู้ปัญหาที่มีอิทธิพลเชิงบวกต่อบรรทัดฐานส่วนบุคคลของพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

2. การตระหนักถึงผลที่ตามมา (Awareness of Consequences)

นภวรรณ ฐานะกาญจน์ พงษ์เชียว (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมของผู้มาเยือนอุทยานแห่งชาติปางสีดา พบว่า พฤติกรรมการรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมของผู้มาเยือนอุทยานแห่งชาติปางสีดาอยู่ที่ จัดอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการจำแนกกลุ่มพบว่า ตัวแปรอิสระทุกตัวส่งผลและมีอำนาจในการจำแนกพฤติกรรมการรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมของผู้มาเยือน โดยมีการจำแนกมาตรฐานสูงสุดเรียงตามลำดับ คือ ความตระหนักในคุณค่าของการรักษาสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ อายุ ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบของกิจกรรมการท่องเที่ยวต่อระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ และประสบการณ์ในการไปเยือนพื้นที่ธรรมชาติโดยความตระหนักในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม จึงนำไปสู่การตั้งสมมติฐานที่ 2 การตระหนักถึงผลที่ตามามีอิทธิพลเชิงบวกต่อบรรทัดฐานส่วนบุคคลของพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

3. การมีความรับผิดชอบ (Ascription of Responsibility)

พรนภา บุญรอด (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และการกำกับดูแล กับประสิทธิภาพการดำเนินงานกลุ่มทรัพยากรและสินค้าอุตสาหกรรม พบว่า การเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และการกำกับดูแล มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการดำเนินงานกลุ่มทรัพยากรและสินค้าอุตสาหกรรม จึงนำไปสู่การตั้งสมมติฐานที่ 3 ความรับผิดชอบต่อสังคมมีอิทธิพลเชิงบวกต่อบรรทัดฐานส่วนบุคคลของพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

4. บรรทัดฐานส่วนบุคคลของพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (Personal Norm Pro-Environmental Behavior)

นุจรี ป้องแก้ว (2559) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบค่านิยม ความเชื่อ บรรทัดฐานและพฤติกรรมการออกแบบโดยคำนึงถึงความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมของผู้ออกแบบในอุตสาหกรรมก่อสร้างไทย พบว่า บรรทัดฐานมีอิทธิพลเชิงบวกต่อพฤติกรรมการออกแบบโดยคำนึงถึงความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม จึงนำไปสู่การตั้งสมมติฐานที่ 4 บรรทัดฐานส่วนบุคคลของพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อเชิงบวกต่อพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

5. พฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (Pro- Environmental Behavior)

ศักดิ์ศรี สืบสิงห์, นิธินาถ อุทุมสันต์ และ สุภิมล บุญพอก (2562) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อลดภาวะโลกร้อนของประชาชนใน ตำบลท่าม่วง

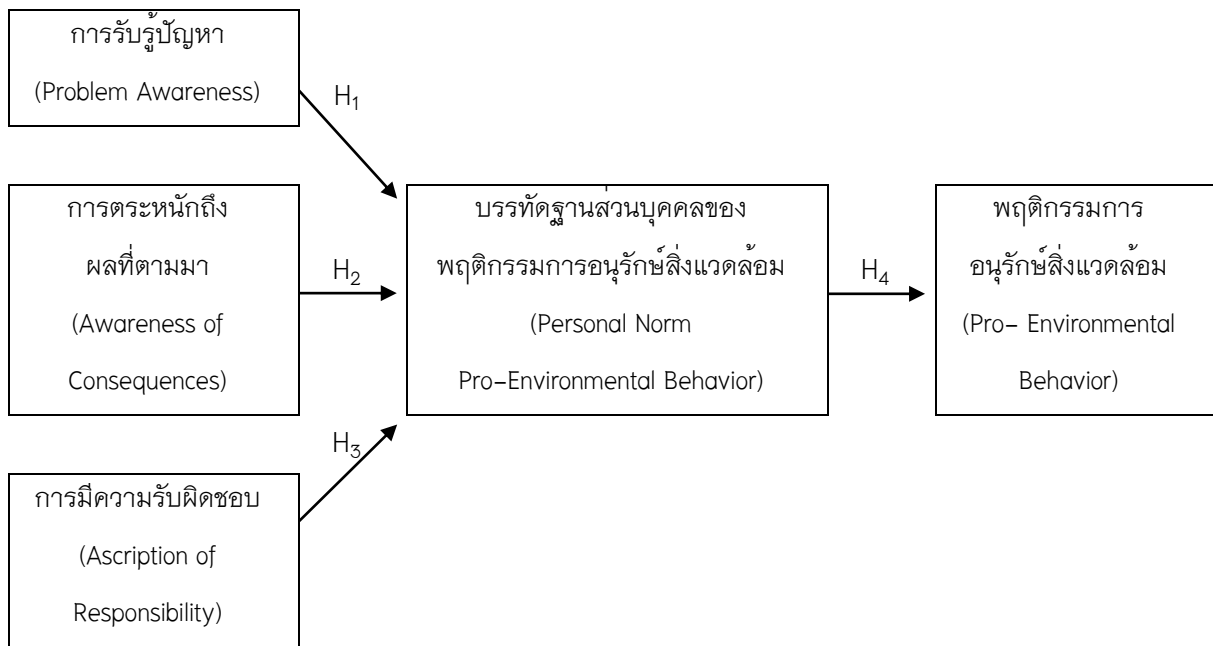

อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ประชาชนในชุมชนตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด มีวิธีการและ แนวทางการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.80 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.69 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการใช้พลังงานมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการบริโภค และด้านผู้ให้ความรู้และสนับสนุนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ตามลำดับ

จากการทบทวนวรรณกรรมนำไปสู่การตั้งสมมติฐานว่า การรับรู้ปัญหา การตระหนักถึงผลที่ตามมา การมีความรับผิดชอบ อันเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลบรรทัดฐานส่วนบุคคลของพฤติกรรมการณ์อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ไปสู่อิทธิพลทางตรงของพฤติกรรมการณ์อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมตามลำดับ

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมาจากแนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้ปัญหา การตระหนักถึงผลที่ตามมา การมีความรับผิดชอบ อันเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลบรรทัดฐานส่วนบุคคลของพฤติกรรมการณ์อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ไปสู่อิทธิพลทางตรงของพฤติกรรมการณ์อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมตามลำดับ ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ ประชากร คือ พนักงานฝ่ายผลิตของบริษัท วีอาร์เคส เปตตรัม จำกัด รวมพนักงานฝ่ายผลิตทั้งสิ้น 714 คน กลุ่มตัวอย่าง คือ พนักงานฝ่ายผลิต จำนวน 300 คน ใช้วิธีการคัดเลือกโดยทำการเลือกใช้วิธีในการสุ่มตัวอย่างแบบโควตา โดยคำนวณตามจำนวน

พนักงานฝ่ายผลิต แบ่งกลุ่มตัวอย่างของโรงการผลิตอาคารแรก จำนวน 168 คน และอาคารสอง จำนวน 132 คน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างตามความสะดวก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งผู้ศึกษาจัดทำขึ้นจากการประมวลแนวคิดและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ที่ใช้ในการศึกษาซึ่งจะเป็นแบบสอบถามซึ่งมีลักษณะเป็น 2 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสำหรับรวบรวมข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างโดย เป็นแบบคำถามปลายเปิดจำนวน 5 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นการศึกษา อายุงาน รายได้ต่อเดือน

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวแปรในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบวัดการรับรู้ปัญหา เป็นแบบสอบถามที่ใช้วัดระดับการรับรู้ปัญหาการแสดงถึงพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มีข้อคำถามจำนวน 8 ข้อ แบบวัดการตระหนักถึงผลที่ตามมา เป็นแบบสอบถามที่ใช้วัดระดับการตระหนักถึงผลที่ตามมาแสดงถึงพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มีข้อคำถามจำนวน 5 ข้อ แบบวัดการมีความรับผิดชอบ เป็นแบบสอบถามที่ใช้วัดระดับการมีความรับผิดชอบแสดงถึงพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มีข้อคำถามจำนวน 5 ข้อ แบบวัดบรรทัดฐานส่วนบุคคลของพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เป็นแบบสอบถามที่ใช้วัดระดับบรรทัดฐานส่วนบุคคลของพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มีข้อคำถามจำนวน 5 ข้อ แบบวัดพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เป็นแบบสอบถามที่ใช้วัดระดับพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มีข้อคำถามจำนวน 5 ข้อ

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับของกลุ่มตัวอย่างโดยมีการสร้างแบบสอบถามใน Google form โดยใช้เป็นแบบสอบถามออนไลน์ สำหรับการเก็บข้อมูลในการทำวิจัยระหว่างเดือนเมษายน พ.ศ. 2565 นำข้อมูลเชิงปริมาณมาวิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันและการถดถอยเชิงพหุ

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาระดับการรับรู้ปัญหา การตระหนักถึงผลที่ตามมา การมีความรับผิดชอบ บรรทัดฐานส่วนบุคคลของพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม พบว่า การรับรู้ปัญหาในภาพรวม ระดับความคิดเห็นมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.59 ซึ่งอยู่ในระดับมาก การตระหนักถึงผลที่ตามมาในภาพรวม ระดับความคิดเห็นมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 ซึ่งอยู่ในระดับมาก การมีความรับผิดชอบในภาพรวม ระดับความคิดเห็นมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด บรรทัดฐานส่วนบุคคลของพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในภาพรวม ระดับความคิดเห็นมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด และพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในภาพรวม ระดับความคิดเห็นมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 1 แสดงระดับความคิดเห็นของการรับรู้ปัญหา การตระหนักถึงผลที่ตามมา การมีความรับผิดชอบ บรรทัดฐานส่วนบุคคลของพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ตัวแปร	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
การรับรู้ปัญหา	3.59	0.42	มาก
การตระหนักถึงผลที่ตามมา	4.14	0.41	มาก
การมีความรับผิดชอบ	4.29	0.40	มากที่สุด
บรรทัดฐานส่วนบุคคลของพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	4.46	0.25	มากที่สุด
พฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	4.46	0.26	มากที่สุด

ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาอิทธิพลของการรับรู้ปัญหา การตระหนักถึงผลที่ตามมา การมีความรับผิดชอบที่มีผลต่อบรรทัดฐานส่วนบุคคลของพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม พบว่า ผลการวิเคราะห์ปัจจัยทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ การรับรู้ปัญหา การตระหนักถึงผลที่ตามมา และการมีความรับผิดชอบ สามารถพยากรณ์บรรทัดฐานส่วนบุคคลของพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 33.1 โดยการรับรู้ปัญหา ($\beta=.342$) มีอิทธิพลเชิงบวกต่อบรรทัดฐานส่วนบุคคลของพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ 1 ส่วนการตระหนักถึงผลที่ตามมา ($\beta=-.034$) ไม่มีอิทธิพลเชิงบวกต่อบรรทัดฐานส่วนบุคคลของพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 2 และการมีความรับผิดชอบ ($\beta=.279$) มีอิทธิพลเชิงบวกต่อบรรทัดฐานส่วนบุคคลของพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ 3

ตารางที่ 2 แสดงการวิเคราะห์อิทธิพลของการรับรู้ปัญหา การตระหนักถึงผลที่ตามมา การมีความรับผิดชอบ ที่มีอิทธิพลต่อบรรทัดฐานส่วนบุคคลของพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของบุคลากร (n=300)

ตัวแปร	บรรทัดฐานส่วนบุคคลของพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม					
	Unstandardized		Standardized		t	Sig.
	Coefficients		Coefficients			
B	Std. Error	Beta				
ค่าคงที่ (Constant)	3.062	.161			19.043	.000
การรับรู้ปัญหา	.206	.033	.342		6.216	.000**
การตระหนักถึงผลที่ตามมา	-.021	.039	-.034		-.543	.587
การมีความรับผิดชอบ	.174	.039	.279		4.461	.000**

$R^2=0.339$, Adjust $R^2=0.331$, $F=31.011$, $**=P<0.01$

ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อศึกษาอิทธิพลของบรรทัดฐานส่วนบุคคลของพฤติกรรมการณ์การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อพฤติกรรมการณ์การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม พบว่า ผลการวิเคราะห์บรรทัดฐานส่วนบุคคลของพฤติกรรมการณ์การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม สามารถพยากรณ์พฤติกรรมการณ์การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 29.8 โดยบรรทัดฐานส่วนบุคคลของพฤติกรรมการณ์การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ($\beta = .317$) มีอิทธิพลเชิงบวกต่อพฤติกรรมการณ์การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ 4

ตารางที่ 3 แสดงการวิเคราะห์อิทธิพลของบรรทัดฐานส่วนบุคคลของพฤติกรรมการณ์การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการณ์การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของบุคลากร (n=300)

ตัวแปร	พฤติกรรมการณ์การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม				
	Unstandardized		Standardized		
	Coefficients		Coefficients		
	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)	3.011	.252		11.958	.000
บรรทัดฐานส่วนบุคคลของ พฤติกรรมการณ์การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	.325	.056	.317	5.772	.000**

$R^2=0.301$, Adjust $R^2=0.298$, $F=33.315$, $**=P<0.01$

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ความคิดเห็นของตัวแปรการรับรู้ปัญหา การตระหนักถึงผลที่ตามมา อยู่ในระดับมาก ส่วนความคิดเห็นของตัวแปรการมีความรับผิดชอบ บรรทัดฐานส่วนบุคคลของพฤติกรรมการณ์การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม พฤติกรรมการณ์การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะพนักงานในบริษัท วีอาร์เคสเปคตรัม อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ให้ความใส่ใจต่อการคัดแยกประเภทของขยะในสถานที่ทำงานเสมอ ชอบแบ่งปันประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแก่เพื่อนร่วมงาน เพื่อให้เกิดความสนใจเข้าร่วมกิจกรรม หลีกเลี่ยงการกระทำที่จะส่งผลเสียต่อสิ่งแวดล้อมในสถานที่ทำงาน เลือกใช้อุปกรณ์ในการทำงานที่สามารถนำกลับมาหมุนเวียนใช้ใหม่ได้ และศึกษาวิธีการใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ ในสถานที่ทำงานเพื่อให้ประหยัดพลังงานมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาวิณี กาญจนภา (2562) พบว่า ประชาชนมีรับรู้ปัญหาสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมาก นอกจากนั้นสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกลักษณ์ ธนเจริญพิศาล (2555) พบว่า พนักงานสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความตระหนักการจัดการสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นุจรี บ้องแก้ว (2559) พบว่า ผู้ออกแบบในอุตสาหกรรมก่อสร้างไทย มีบรรทัดฐานด้านสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมากที่สุด และงานวิจัยของ

นภวรรณ ฐานะกาญจน์พงษ์เขียว (2561) พบว่า ผู้มาเยือนมีพฤติกรรมมารับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมากที่สุด

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 มีดังนี้

การรับรู้ปัญหาที่มีอิทธิพลเชิงบวกต่อบรรทัดฐานส่วนบุคคลของพฤติกรรมการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันนับวันยิ่งทรุดโทรมลงในหลายชุมชน ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่วิกฤตก่อให้เกิดความเสียหายต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนเป็นอย่างมาก ซึ่งสาเหตุของปัญหาสิ่งแวดล้อมมีมากมายทั้งในระดับกว้างและระดับแคบ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กล่าวถึงสาเหตุหลักของปัญหาสิ่งแวดล้อม 2 ประการคือ หนึ่ง การเพิ่มของประชากร เนื่องจากมีความต้องการบริโภคทรัพยากรเพิ่มมากขึ้นไม่ว่าจะเป็น เรื่องอาหาร ที่อยู่อาศัยพลังงาน ฯลฯ และประการที่สอง คือ การขยายตัวทางเศรษฐกิจและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี สรุปคือมนุษย์เป็นตัวการสำคัญที่สุดในการทำลายธรรมชาติและสภาวะสิ่งแวดล้อม โดยมีเทคโนโลยีเป็นตัวเร่งซึ่งจากสาเหตุดังกล่าวก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมหลายประการคือทรัพยากรธรรมชาติลดน้อยลง เนื่องจากการใช้ทรัพยากรไม่ประหยัดจนก่อให้เกิดปัญหามลพิษต่าง ๆ เช่น มลพิษในน้ำ มลพิษในอากาศและมลพิษทางเสียง เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาวิณี กาญจนภา (2562) พบว่า ความรู้สึกต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลเชิงบวกต่อพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

การตระหนักถึงผลที่ตามมาที่มีอิทธิพลเชิงบวกต่อบรรทัดฐานส่วนบุคคลของพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม แต่ผลการศึกษาพบว่า การตระหนักถึงผลที่ตามมาที่มีอิทธิพลเชิงลบต่อบรรทัดฐานส่วนบุคคลของพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การที่คนเรามีการตระหนักถึงผลที่ตามมาที่จะทำให้เกิดบรรทัดฐานส่วนบุคคลของพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมได้นั้น บางทีอาจจะต้องผ่านการรับรู้ความสามารถในการลดภัยคุกคามที่มีต่อสิ่งแวดล้อม เนื่องจาก การรับรู้ความสามารถในการลดภัยคุกคามนั้น โดยที่บุคคลเชื่อในความสามารถของตนเองในการควบคุมสิ่งที่เกิดขึ้นหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ รวมไปถึงการหลบหนีจากภัยคุกคามเพื่อเป็นการลดลงของผลที่ตามมา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Kenter, Hyde, Christie & Fazey (2011) ได้ศึกษาเรื่องความสำคัญของการพิจารณาในการประเมินมูลค่าบริการของระบบนิเวศในประเทศกำลังพัฒนา หลักฐานจากหมู่เกาะโซโลมอน ที่พบว่า การตระหนักถึงผลที่ตามมาของเป้าหมายที่ได้ประเมินค่าต้องผ่านการรับรู้ความสามารถในการลดภัยคุกคามก่อน ค่อยส่งผลต่อความรู้สึกผูกพันที่ดำเนินการตามบรรทัดฐานส่วนบุคคลนั่นเอง

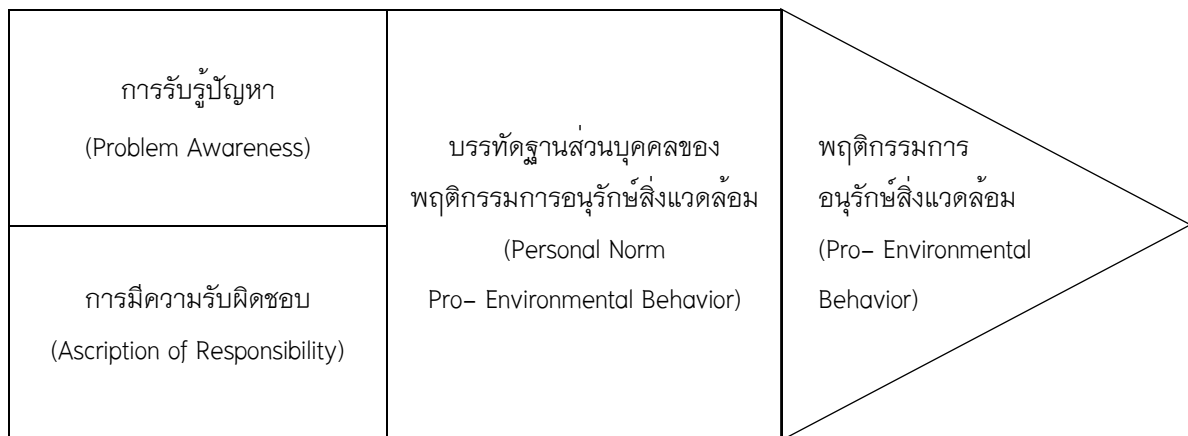
ความรับผิดชอบที่มีอิทธิพลเชิงบวกต่อบรรทัดฐานส่วนบุคคลของพฤติกรรมการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การมีความรับผิดชอบในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมีหลักการสำคัญ เช่น ต้องใช้อย่างฉลาด กล่าวคือ ในการที่จะใช้ทรัพยากรแต่ละอย่างนั้น ต้องพิจารณาอย่างรอบคอบถึงผลได้ผลเสีย ความขาดแคลน หรือความหายากในอนาคต อีกทั้งพิจารณาทางหลักเศรษฐศาสตร์อย่าง

ถึ่ถ้วนด้วย ประหยัด (เก็บ รักษา สงวน) ของที่หายาก หมายถึง ทรัพยากรใดที่มีน้อยหรือหายากควรอย่างยิ่งที่จะเก็บรักษาเอาไว้มิให้สูญไป บางครั้งถ้ามีของบางชนิดที่พอจะใช้ได้ก็ต้องใช้อย่างประหยัดไม่ฟุ่มเฟือย หาวิธีการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมที่ไม่ดีหรือเสื่อมโทรมให้ดีขึ้น (ซ่อมแซม ปรับปรุง) กล่าวคือ ทรัพยากรใดก็ตามมีสภาพล่อแหลมต่อการสูญเปล่า หรือจะหมดไป ถ้าดำเนินการไม่ถูกต้องตามหลักวิชา ควรอย่างยิ่งที่จะได้หาทางปรับปรุงให้อยู่ในลักษณะที่ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรนภา บุญรอด (2561) พบว่า การเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และการกำกับดูแล มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการดำเนินงานกลุ่มทรัพยากรและสินค้าอุตสาหกรรม

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า บรรทัดฐานส่วนบุคคลของพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลเชิงบวกต่อพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ บรรทัดฐานส่วนบุคคลของพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ถือเป็นส่วนหนึ่งที่มาจากรางจูงใจในสังคมที่พึงปกป้องสิ่งแวดล้อมเพื่อคนรุ่นหลังต่อไป บรรทัดฐานส่วนบุคคลนั้นถูกพบว่าเป็นตัวทำนายพฤติกรรมซึ่งเป็นขอบเขตของบุคคลที่รู้สึกถึงความรับผิดชอบในการมีพฤติกรรมใส่ใจสิ่งแวดล้อม เป็นความรู้สึกผูกพันกับจริยธรรมของบุคคลนั้นๆ และเชื่อมโยงความคิดของบุคคลจากประสบการณ์ เป็นความรู้สึกผูกพันทางศีลธรรมของบุคคล และกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรม โดยพฤติกรรมที่แสดงออกมาจะสอดคล้องกับค่านิยมของบุคคลนั้นๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นุจรี ป้องแก้ว (2559) พบว่า บรรทัดฐานมีอิทธิพลเชิงบวกต่อพฤติกรรมการออกแบบโดยคำนึงถึงความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากการวิจัยทำให้เกิดองค์ความรู้ ซึ่งเป็นกระบวนการเสริมสร้างพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ดังแผนภาพ

การรับรู้ปัญหา (Problem Awareness) : การรู้สึกเข้าใจถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นรอบๆ ตัวในชีวิตประจำวันของพนักงาน เช่น ปัญหามลพิษต่างๆ ปัญหาสุขอนามัยและความสะอาดในที่ทำงาน ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นมีความหลากหลายและขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมของแต่ละบุคคล

การมีความรับผิดชอบ (Ascription of Responsibility) : การแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของตนเองในที่ทำงาน เช่น การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า การดูแลรักษาและแก้ไขสภาพในที่ทำงาน รวมถึงการส่งเสริม สนับสนุนให้เพื่อนร่วมงานตระหนักถึงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมด้วย

บรรทัดฐานส่วนบุคคลของพฤติกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (Personal Norm Pro-Environmental Behavior) : ความรู้สึกของบุคคลที่แสดงพฤติกรรมหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมโดยเล็งเห็นคุณค่าในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ตลอดจนการปฏิบัติงานในที่ทำงานควบคู่กับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เช่น การใช้เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ และการประหยัดพลังงาน

พฤติกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (Pro- Environmental Behavior) : การแสดงออกของพนักงานในการรักษาฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม โดยการใช้ทรัพยากรในสถานที่ทำงานให้เกิดความคุ้มค่า หรือเกิดประโยชน์สูงสุด เลือกอุปกรณ์ที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้อีกครั้ง เพื่อส่งผลต่อสิ่งแวดล้อมในเชิงลบน้อยที่สุด

สรุป

สรุปในภาพรวมของบทความ พบว่า 1) ความคิดเห็นของตัวแปรการรับรู้ปัญหา การตระหนักถึงผลที่ตามมา อยู่ในระดับมาก ส่วนความคิดเห็นของตัวแปรการมีความรับผิดชอบ บรรทัดฐานส่วนบุคคลของพฤติกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม พฤติกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมากที่สุด 2) การรับรู้ปัญหา การมีความรับผิดชอบ มีอิทธิพลเชิงบวกต่อบรรทัดฐานส่วนบุคคลของพฤติกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และ 3) บรรทัดฐานส่วนบุคคลของพฤติกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มีอิทธิพลเชิงบวกต่อพฤติกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. จากผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ให้ความสำคัญด้านการตระหนักถึงผลที่ตามมาในภาพรวม สนับสนุนให้พนักงานและเพื่อนร่วมงานมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างจริงจัง เพื่อช่วยลดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมขององค์กร ส่วนผลการศึกษาการมีความรับผิดชอบต่อบรรทัดฐานส่วนบุคคลของพฤติกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการจัดกิจกรรมด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อให้พนักงานมีความรับผิดชอบในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในองค์กรมากยิ่งขึ้น

2. จากผลการศึกษาคั้งนี้พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ในด้านบรรทัดฐานส่วนบุคคลของพฤติกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มีส่วนช่วยในการ

ประหยัดพลังงานในที่สถานที่ทำงาน โดยทำการเสริมสร้างความเปลี่ยนแปลงในด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในสถานที่ทำงานตลอดเวลาและจากผลการศึกษายังพบอีกว่า พฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมช่วยสร้างจิตสำนึกให้พนักงานมีพฤติกรรมในการคัดแยกประเภทขยะในสถานที่ทำงาน รวมถึงการขอแบ่งปันประสบการณ์การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแก่เพื่อนร่วมงาน

3. จากผลการศึกษาของการเก็บข้อมูลในบริษัท สามารถนำข้อมูลที่ได้มาปรับใช้ในการช่วยนำร่องเป็นแนวทางในการพัฒนาพนักงานในบริษัทให้มีวิสัยทัศน์ที่ดีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เป็นประโยชน์เชิงบวกที่ดีต่อบริษัทและพนักงานด้วยตนเองในระยะยาว รวมถึงการพัฒนาที่ยั่งยืนของพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อความที่ยั่งยืนต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของบุคลากรในบริษัท วีอาร์เคสเปคตรัม อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลเชิงลึกมากยิ่งขึ้น

2. ควรศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจากบุคลากรในบริษัทอื่นๆ เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของผลการวิจัย

3. ควรศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของบุคลากรในบริษัท วีอาร์เคสเปคตรัม อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี โดยศึกษาจากปัจจัยด้านอื่นๆ เพิ่มเติมจากตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

- นภวรรณ ฐานะกาญจน์พงษ์เขียว. (2561). พฤติกรรมการรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมของผู้มาเยือนอุทยานแห่งชาติปางสีดา. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 11(1), 1707-1720.
- นุจรี บ้องแก้ว. (2559). การเปรียบเทียบค่านิยม ความเชื่อ บรรทัดฐานและพฤติกรรมการออกแบบโดยคำนึงถึงความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมของผู้ออกแบบในอุตสาหกรรมก่อสร้างไทย. *วารสารวิศวกรรมลาดกระบัง*, 33(4), 67-73.
- บุษกร คำโฮม. (2557). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการอุตสาหกรรมสีเขียวของผู้ประกอบการในจังหวัดอุบลราชธานี. *วารสารปัญญาวิวัฒน์*, 5(1), 92-104.
- เบญจวรรณ บุญยรัตน์. (2557). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ของประชาชนชายแดนไทย-ลาว. *วารสารสังคมศาสตร์วิชาการ*, 7(2), 1-9.
- พรนภา บุญรอด. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และการกำกับดูแล กับประสิทธิผลการดำเนินงาน กลุ่มทรัพยากรและสินค้าอุตสาหกรรม. *วารสารสหวิทยาการวิจัย*, 8(1), 49-60.

- ภาวิณี กาญจนภา. (2562). อิทธิพลของทัศนคติที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร. *วารสารความปลอดภัยและสุขภาพ*, 12(2), 58–74.
- ราตรี ภารา. (2559). *ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม*. กรุงเทพฯ: อักษรวิพัฒน์.
- วิสินทร ชูโต และ ชัยณุกพงศ์ ประทุม. (2558). การรับรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายต่อปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดการ. *วารสารวิจัยสหวิทยาการไทย*, 10(3), 52–59.
- ศักดิ์ศรี สืบสิงห์, นิธินาถ อุดมสันต์ และ สุภิมล บุญพอก. (2562). การศึกษาพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อลดภาวะโลกร้อนของประชาชนใน ตำบลท่าม่วง อำเภอเสนาภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์*, 5(2), 193–203.
- สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดราชบุรี. (2564). *รายงานประจำปี 2564*. ราชบุรี: สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดราชบุรี.
- เอกลักษณ์ ธนเจริญพิศาล. (2555). ความตระหนักและการยอมรับการนำระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม (ISO 14001) มาใช้ในองค์กรภาครัฐ: ศึกษากรณีสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. *วารสารสมาคมนักวิจัย*, 17(1), 42–54.
- Chiu, Y–T. H., Lee, W–I., & Chen, T–H., (2014). Environmentally responsible behavior in ecotourism: Antecedents and implications. *Tourism Management*, 40(1), 321–329. DOI: 10.1016/j.tourman.2013.06.013
- Kenter, J.O., Hyde, T., Christie, M., & Fazey, L. (2011). The importance of deliberation in valuing ecosystem services in developing countries–Evidence from the Solomon Islands. *Global Environmental Change*, 21(2), 505–521. <https://doi.org/10.1016/j.gloenvcha.2011.01.001>